

แถลงการณ์เกี่ยวกับการยกคำร้องอาญาที่ฟ้อง ในเยอรมนี ต่อนายพลทหารเมียนมาและบุคคลอื่น ในข้อหาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

23 พฤศจิกายน 2566

ในเดือนมกราคม 2566 ฟอर्टไฟไรต์และผู้ร้อง 16 คนจากเมียนมา ได้ยื่นคำร้องอาญาต่อสำนักงานอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐเยอรมนี ตามหลักการเขตอำนาจศาลสากล เพื่อเอาผิดกับนายพลทหารเมียนมาและบุคคลอื่นในข้อหาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ คำร้องมีความยาว 215 หน้า และภาคผนวกความยาวกว่า 1,000 หน้า ครอบคลุมพยานหลักฐาน เพื่อสนับสนุนการสอบสวนและการฟ้องคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด ต่อผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์, อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงครามต่อชาวโรฮีนจาในปี 2559 และ 2560 รวมทั้งอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของรัฐบาลทหารเมียนมาในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ในวันที่ 11 ตุลาคม 2566 สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งต่อฟอर्टไฟไรต์ว่า จะไม่ดำเนินการสอบสวนตามอาชญากรรมที่กล่าวหาในคำร้อง ฟอर्टไฟไรต์เคารพการตัดสินใจของสำนักงานอัยการสูงสุด แต่ต้องการเน้นย้ำให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องหาตัวผู้รับผิดชอบต่อการกระทำฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงครามที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในเมียนมา

ในจดหมายของสำนักงานอัยการสูงสุด ระบุถึงเหตุผลสำคัญสองประการที่ไม่ดำเนินการสอบสวนเรื่องนี้ ซึ่งล้วนแต่ไม่เกี่ยวข้องกับน้ำหนักของพยานหลักฐานที่เราได้เสนอไป โดยหลักแล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดจะใช้ดุลพินิจในการสั่งฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมต่อมนุษยชาติระหว่างประเทศเยอรมนี ซึ่งอยู่ภายใต้มาตรา 153f ย่อหน้า 1 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยระบุว่า พนักงานอัยการอาจไม่รับฟ้อง กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้อยู่ในเยอรมนี และไม่คาดว่าจะได้มาอยู่ในเยอรมนี ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ ตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดยังระบุว่า การสอบสวนของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเยอรมนีจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มเติมจากการสอบสวนที่กำลังเกิดขึ้นอยู่แล้ว โดยได้อ้างอิงถึงการดำเนินงานอย่างกว้างขวางของกลไกสอบสวนอิสระกรณีเมียนมา (“IIMM”) ที่อยู่ระหว่างการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับอาชญากรรมต่อชาวโรฮีนจา และอาชญากรรมต่อประชากรพลเรือนที่เหลือในเมียนมา

สำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นว่า ปัจจุบันเยอรมนีให้ความช่วยเหลือต่อการสอบสวนตามกลไก IIMM โดยได้ดำเนินงานตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากกลไก IIMM รวมทั้งการดำเนินงานอย่างอื่น เช่น การสอบปากคำพยาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเยอรมนีมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของ IIMM เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน

ในคำร้อง ฟอर्टไฟไรต์และผู้รอดชีวิต 16 คน จากอาชญากรรมที่ทารุณ ได้เสนอพยานหลักฐานเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น รวมทั้งกรณีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา และ “ปฏิบัติการกวาดล้าง” ของกองทัพเมียนมาในรัฐยะไข่ในปี 2559 และ 2560 และ การทารุณกรรมภายหลังการทำรัฐประหาร ในรัฐและภูมิภาคทั่วประเทศในปี 2564 และ 2565 อาชญากรรมเหล่านี้ประกอบด้วย การสังหาร การข่มขืนกระทำชำเรา การ

ทรมาน การคุมขัง การทำให้สูญหาย การประหารชีวิต และการกระทำอย่างอื่นที่ถือว่าเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และ อาชญากรรมสงคราม ในคำร้องยังประกอบด้วยพยานหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกองทัพเมียนมาได้ใช้ความรับผิดชอบในการบังคับบัญชาเหนือเจ้าหน้าที่ระดับล่าง ซึ่งเป็นผู้ก่ออาชญากรรมดังกล่าว ทั้งนี้รู้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ก่ออาชญากรรมเหล่านั้น และไม่ดำเนินการเพื่อขัดขวางป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมดังกล่าว รวมถึงไม่ดำเนินการเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด

ในส่วนของข้อกล่าวหาสำคัญในคำร้อง สำนักงานอัยการสูงสุดได้สังเกตเห็นจากการพิจารณาว่าพยานหลักฐานในคำร้อง สามารถพิสูจน์ถึง องค์ประกอบที่จำเป็นของความผิดฐานการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติหรือไม่ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดไม่ได้พิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเมียนมาที่มีการระบุชื่อ ได้รับหรือควรได้รับความคุ้มครองกันส่วนบุคคล ซึ่งย่อมจะ ปกป้องไม่ให้พวกเขาถูกฟ้องคดีต่อศาลในประเทศได้

ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์และผู้ร้องซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายของเมียนมา ได้ร้องขอให้สำนักงานอัยการสูงสุด เริ่มการสอบสวนต่อ เจ้าหน้าที่ที่ทหารบางคนและบุคคลอื่น ซึ่งตามพยานหลักฐานเหล่านี้มีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมที่เป็นการทารุณกรรมในวงกว้าง คำร้องนี้ยัง เป็นการร้องขอให้ทางการเยอรมนีเริ่ม “การสอบสวนเชิงโครงสร้าง” ต่อสถานการณ์ในเมียนมา ซึ่งจะช่วยให้สามารถจำแนกผู้ต้องสงสัยคนอื่น ๆ และอาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นในหลายสถานที่ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในคำร้อง

โดยหากสำนักงานอัยการสูงสุดเริ่มการสอบสวน และสั่งฟ้องคดีนี้ กระบวนการดังกล่าวจะถือเป็นการฟ้องคดีเป็นครั้งแรกต่ออาชญากรรม ที่กองทัพกระทำต่อชาวโรฮีนจาในปี 2559 และ 2560 และต่อพลเรือนทั่วประเทศ ภายหลังการทำรัฐประหารในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 ซึ่ง อาชญากรรมเหล่านี้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้

กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ได้เปิดช่องให้สามารถอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุดมากนัก ในกรณีที่ไม่รับพิจารณาคดี และกำหนด เงื่อนไขต่าง ๆ ไว้ ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์เคารพดุลพินิจของอัยการสูงสุดเยอรมนีในกรณีนี้ ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ขอขอบคุณที่สำนักงานอัยการสูงสุดให้ความสนใจต่อคำร้องนี้ และได้มีการแสดงความเห็นตอบรับด้วยเหตุผล ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ขอขอบคุณรัฐบาลเยอรมนีต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนกลไก IIMM ที่จะรวบรวม พัฒนา และคุ้มครองพยานหลักฐานเพื่อเอาผิดต่อรัฐบาลทหารเมียนมา ที่ได้ก่ออาชญากรรมที่ทารุณ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้มีการเอาผิดกับผู้ก่ออาชญากรรมเหล่านี้ในที่สุด เรายังคงมั่นใจว่า หากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป อย่างเช่น กรณีที่ เยอรมนีสามารถจับกุมและฟ้องคดีต่ออาชญากรเหล่านี้ได้ พวกเขาก็จะเดินหน้าทำเช่นนั้น

นับแต่ก่อตั้งในปี 2556 ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ดำเนินงานอยู่ในแนวหน้า เพื่อสะท้อนให้เห็นปัญหาการลายนวลพันผิดอย่างต่อเนื่องของกองทัพ เมียนมาต่ออาชญากรรมระหว่างประเทศ ทั้งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ อาชญากรรมของรัฐบาล ทหารส่งผลกระทบต่อพลเรือนผู้บริสุทธิ์หลายล้านคน และการทารุณกรรมจนถึงทุกวันนี้ยังคงเกิดขึ้นจากพวกเขา รัฐภาคีสหประชาชาติต้องใช้ มาตรการที่เป็นผล รวมทั้งต้องมีการประสานงานระหว่างรัฐบาล เพื่อยุติอาชญากรรมที่โหดร้ายเหล่านี้ เพื่อจับกุมบุคคลที่รับผิดชอบ และเพื่อ เอาผิดกับพวกเขา ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์มีเจตจำนงที่จะใช้ช่องทางทุกช่องทางที่มีอยู่ เพื่อประกันให้เกิดความรับผิดชอบอย่างรวดเร็วและเป็นผลที่สุด

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดดู:
www.fortifyrights.org